

DYREKTOR IZBY SKARBOWEJ
W LUBLINIE

Lublin, dnia 27 maja 2014 r.

OL-004
2N-4110
RP-4110
30.05.2014

NU/093-0001/14/16912

URZĄD SKARBOWY w Puławach	
Data wpływu	2014 -05- 30
Podpis	

Pan
Tomasz Wieczorek
Naczelnik
Urzędu Skarbowego
w Puławach

Egz. Nr 1

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

sporządzone na podstawie art. 46 i 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) zawierający ustalenia dokonane w trakcie kontroli planowanej przeprowadzonej

**w Urzędzie Skarbowym w Puławach,
ul. Władysława Grabskiego 4, 24-100 Puławy**

w dniach od 10 lutego 2014 r. do 28 lutego 2014 r., w tym w siedzibie Urzędu od dnia 10 lutego 2014 r. do 21 lutego 2014 r.

w zakresie: **Weryfikacji działań podejmowanych przez organ podatkowy w celu wyjaśnienia i likwidacji nadpłat figurujących na kartach kontowych**

Okres objęty kontrolą 1.01.2013 r. - 31.12.2013 r. i nadpłaty figurujące na kontach szczegółowych na dzień kontroli 10.02.2014 r.

Kierującym kontrolowaną jednostką jest Pan Tomasz Wieczorek powołany na stanowisko Naczelnika Urzędu Skarbowego w Puławach z dniem 27 lipca 2009 r.

Kontrolą objęto niżej wymienione zagadnienia:

1. Organizacja pracy komórki ds. rachunkowości podatkowej

W strukturze organizacyjnej Urzędu Skarbowego w Puławach komórką odpowiedzialną za prawidłową analizę nadpłat, które figurują na kartach kontowych, jest Dział Rachunkowości Podatkowej RP. Natomiast komórkami, do zadań których należy określanie wysokości nadpłaty, stwierdzanie nadpłaty, prowadzenie postępowań w sprawach sukcesji praw i obowiązków następców prawnych i podmiotów przekształconych są Samodzielne Referaty Postępowań Podatkowych PPI i PPII.

W Dziale Rachunkowości Podatkowej zatrudnionych jest 11 osób. Bezpośredni nadzór nad pracą podległych pracowników sprawuje kierownik [REDAKTOWANE], odpowiedzialna za prawidłową i terminową realizację zadań komórki.

Zgodnie z pkt 5 § 11 Rozdziału III Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Skarbowego w Puławach - Załącznik nr 1 do Zarządzenia Naczelnika Urzędu Skarbowego w Puławach z dnia 16 grudnia 2010 r. nr 16/2010 - do zadań ww. Działu należy w szczególności:

- prowadzenie ewidencji przypisów, odpisów, wpłat, zwrotów i zaliczeń nadpłat z tytułu podatków - ppkt 1,
- dokonywanie rozliczeń podatników z tytułu wpłat, nadpłat, zaległości oraz zwrotów podatku - ppkt 3,
- przygotowywanie postanowień w sprawie zaliczeń wpłat, nadpłat i zwrotów podatku na poczet zobowiązań podatkowych - ppkt 9, oraz
- analizowanie danych sprawozdawczych dostępnych w Hurtowni Danych WHTAX- ppkt 10.

Jednocześnie na podstawie zakresów czynności ustalono, iż do obowiązków poszczególnych pracowników Działu Rachunkowości Podatkowej: [REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE] należy comiesięczna i szczegółowa analiza nadpłat w celu podjęcia wszystkich możliwych środków niedopuszczających do ich "przedawnienia" oraz przekazywanie informacji o nadpłatach podatników objętych postępowaniem administracyjnym do organu egzekucyjnego oraz postępowaniem sądowym na stanowisko odpowiedzialne do realizacji zajęć wierzytelności.

W oparciu o akty prawa wewnętrznego (obowiązujące na dzień rozpoczęcia kontroli) ustalono, że Urząd nie posiada szczegółowych uregulowań w zakresie kontrolowanego obszaru. Ponadto Instrukcja obiegu i obsługi dokumentów z zakresu rachunkowości podatkowej i planu kont w Urzędzie Skarbowym w Puławach z dnia 17 lutego 2006 r. (Załącznik do Zarządzenia nr 6/2006) zawiera procedurę w zakresie dokonywania zwrotów nadpłat w kasie organu podatkowego w sytuacji, gdy na terenie Urzędu funkcjonuje zastępcza obsługa kasowa.

Ustalono, iż nie są przestrzegane określone w ww. Instrukcji procedury dotyczące księgowania odpisów (nadpłat) w podatku dochodowym od osób fizycznych w zakresie weryfikacji zgodności nadpłaty z dokumentem źródłowym. Potwierdzeniem powyższego jest wyjaśnienie złożone w dniu 14 lutego 2014 r. przez Kierownika Działu Rachunkowości Podatkowej [REDAKTOWANE], z którego wynika, iż weryfikacja zeznań podatkowych dokonywana jest przez pracownika komórki rachunkowości podatkowej dopiero w momencie realizacji kwot wynikających z zeznania. W tym zakresie rejestry przypisów i odpisów zatwierdzane są bez wstępnej weryfikacji.

Na podstawie uprawnień nadanych poszczególnym pracownikom komórki rachunkowości podatkowej do systemów informatycznych ustalono, że pracownicy posiadają uprawnienia jedynie w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne do realizacji zadań na danym stanowisku pracy. Uprawnienia te dotyczą wyłącznie podsystemu POLTAX2B, Biblioteki Akt oraz w ograniczonym stopniu do systemu POLTAX - przeglądanie danych, Ewidencji – weryfikacja zaliczek oraz aplikacji CzM - odczyt danych.

Z uwagi na brak szczegółowych uregulowań wewnętrznych i procedur w zakresie analizy nadpłat pod kątem wygaśnięcia prawa do zwrotu, niedostosowanie przepisów wewnętrznych w zakresie funkcjonowania zastępczej obsługi kasowej, jak również nieprzestrzeganie procedur dotyczących księgowania nadpłat z dokumentem źródłowym, organizację pracy oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Mając na względzie dokonane ustalenia wskazać należy, iż osobą odpowiedzialną za przestrzeganie procedur w zakresie księgowania nadpłat na podstawie dokumentów źródłowych przez podległych pracowników jest kierownik Działu Rachunkowości Podatkowej [redacted].

[dowód: akta kontroli str. 45-56]

2. Nadpłaty istniejące na dzień kontroli

1. Na podstawie raportu sporządzonego z podsystemu POLTAX2B: *Zestawienie oczekujących zwrotów z nadpłat w podatku PIT* stwierdzono 96 wylistowanych pozycji na ogólną kwotę 28.999,26 zł. W tym zakresie szczegółową analizą objęto 10 spraw w kwocie 3.363,72 zł. Doboru próby do kontroli dokonano metodą statystyczną ze stałą wartością interwału 10.

[dowód: akta kontroli str. 57-62]

Za niewłaściwe należy uznać księgowanie zwrotu (z poczty) nadpłaty za 2011 r. na koncie podatnika (NIP [redacted]) w wysokości większej od kwoty wynikającej z zeznania. Kierownik Działu Rachunkowości Podatkowej [redacted] wyjaśniła, iż widniejąca na karcie kontowej nadpłata określona podczas księgowania jako 2011 r. w części stanowiła nadpłatę dotyczącą roku 2010 r. Ponadto zajęcie wierzytelności części nadpłaty za 2011 r. figuruje na karcie kontowej jako zajęcie za rok 2010. Powyższe powoduje, że zapisy na karcie kontowej są niezetelne, tj. niezgodne ze stanem faktycznym.

[dowód: akta kontroli str. 63-72, 369]

Stwierdzono również, że Urząd nie dokonał zwrotu nadpłaty przekazem pocztowym na wskazany w zeznaniu adres zagraniczny i zgłoszony w dniu 10.06.2011r. na formularzu NIP-3 (sprawa NIP [redacted]). Powyższe stanowi naruszenie art. 77 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.) z którego wynika, że nadpłata podlega zwrotowi w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia zeznania lub deklaracji.

Osoby odpowiedzialne stwierdzonej powyżej nieprawidłowości to: były kierownik Działu OBI [redacted] oraz Kierownik Działu RP [redacted].

[dowód: akta kontroli str. 73-78, 369]

2. Raport z podsystemu POLTAX2B - *Zestawienie oczekujących zwrotów z odpisów w podatku PIT* zawierał 15 pozycji na ogólną kwotę 33.987 zł. W tym zakresie szczegółową analizą objęto 10 spraw w kwocie 5.509 zł. Doboru próby do kontroli dokonano metodą statystyczną (stała wartość interwału 1).

[dowód: akta kontroli str. 79-81]

Za nieprawidłowe uznano zaewidencjonowanie w systemie POLTAX zeznania podatkowego za rok 2009 (NIP [redacted]) z kwotą nadpłaty w wysokości większej od wskazanej w zeznaniu o 27 zł. Kwota odpisu - mimo niezgodności z kwotą dokumentu źródłowego - została ujęta na koncie szczegółowym podatnika. Powyższe stanowiło naruszenie procedur w zakresie obsługi dokumentów księgowych. Zgodnie z pkt I Instrukcji obiegu i obsługi dokumentów z zakresu rachunkowości podatkowej księgowi ([redacted]) winni dokonać sprawdzenia zgodności kwoty odpisu ujętej w rejestrze z kwotą nadpłaty wykazaną w zeznaniu. Ponieważ sprawdzenia takiego nie dokonano rejestr wraz z dokumentem nie został zwrócony do komórki wymiarowej w celu usunięcia nieprawidłowości.

Ustalono, iż osobą, która dokonała sprawdzenia ww. zeznania pod względem formalnym i rachunkowym była [redacted]. Na tę okoliczność w dniu 12 lutego 2014 r. ww. pracownik złożył wyjaśnienie, z którego wynika, iż w trakcie rejestracji dokonano poprawy poz. 62 zeznania z uwagi na oczywistą pomyłkę, a "dalsze drobne poprawki są efektem błędów rachunkowych". Powyższe nie zasługuje na uwzględnienie, tym bardziej, że organ podatkowy posiadał informację o spadkobiercach, a mimo to przez okres 2 lat nie podjął żadnych działań w celu wydania decyzji określającej prawidłową wysokość nadpłaty (działania podjęto w toku kontroli). Jedyne działania - jak ustalono w toku kontroli - podejmowane były przez komórkę rachunkowości podatkowej, tj.: informowano właściwą komórkę o istniejącej nadpłacie, jak również kierowano zapytania do komórki PPI o zgodne oświadczenie woli spadkobierców o podziale spadku.

[dowód: akta kontroli str. 79 – 91, 369]

Stwierdzono także uchybienie polegające na wprowadzeniu do systemu POLTAX zeznania podatkowego za 2009 r. z nieprawidłowym terminem zwrotu (NIP [redacted]). W złożonym wyjaśnieniu [redacted] wskazała, iż powyższy dokument został wprowadzony przez stażystę ([redacted]). Z uwagi na zgon podatnika pomyłka nie miała wpływu na termin zwrotu podatku wynikającego z zeznania.

Zarówno w tym przypadku, jak i w 2 innych zeznaniach za 2009 r. (NIP: [redacted], [redacted]) stwierdzono nieuzasadnione wystąpienie na odpisie flagi - K Korespondencja. Powyższe było niezgodne z pismem Ministerstwa Finansów z dnia 13 października 2009 r. nr AP8-0680/497/MXR/2009/8323, w którym wymieniono przypadki uzasadniające stosowanie ww. oznaczenia.

[dowód: akta kontroli str. 80-81, 92-100, 369]

Mając na względzie dokonane ustalenia uznano zasadność figurowania nadpłat w prawidłowej wysokości na kontach szczegółowych podatników w 9 przypadkach. Nadpłaty te nie zostały zlikwidowane z uwagi na brak kontaktu z podatnikiem (1 poz.) oraz postanowień sądu o stwierdzeniu nabycia spadku (8 poz.). W jednej tylko sprawie za przyczynę braku likwidacji nadpłaty uznano bezczynność Urzędu.

[dowód: akta kontroli str. 80-81, 101-103, 369]

3. W raporcie *Zestawienie oczekujących zwrotów z nadpłat w podatku VAT* stwierdzono 5 pozycji na ogólną kwotę 6.420,20 zł. Analizą objęto wszystkie pozycje.

Mając na względzie dokonane ustalenia uznano zasadność figurowania nadpłat na kontach szczegółowych podatników. Urząd we wszystkich wskazanych przypadkach podejmował czynności w celu likwidacji nadpłaty.

[dowód: akta kontroli str. 104-105, 369]

Działania Urzędu w zakresie analizy nadpłat istniejących na dzień kontroli ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami. Na powyższe wpływa fakt, iż w 6 na 25 zbadanych spraw stwierdzono nieprawidłowości lub uchybienia, co stanowi 24% skontrolowanych spraw.

W dwóch przypadkach stwierdzone nieprawidłowości polegały na: niedokonaniu zwrotu nadpłaty przekazem pocztowym na adres zagraniczny w ustawowym terminie, jak również ujęciu w księgach rachunkowych Urzędu kwoty nadpłaty niezgodnie z dokumentem źródłowym i nie wydaniu w tym zakresie decyzji określającej nadpłatę. Natomiast stwierdzone 4 przypadki uchybień dotyczyły: nieprawidłowości zapisów na karcie kontowej, ustalenia terminu zwrotu nadpłaty oraz nieuzasadnionego wystąpienia flagi K-Korespondencja na odpisie.

[dowód: akta kontroli str. 369]

3. Nadpłaty zlikwidowane w okresie objętym kontrolą

3.1 Zwroty nadpłat

1. Na podstawie raportu *Zestawienie zwrotów przelewem* w okresie od 1.08.2013 r. do 31.08.2013 z podatku PIT ustalono 61 zwrotów na łączną kwotę 34.984,88 zł. W tym zakresie szczegółową analizą objęto 10 spraw na kwotę 11.536,20 zł. Doboru próby do kontroli dokonano metodą statystyczną (stała wartość interwału 6).

[dowód: akta kontroli str. 106-109]

Na podstawie powyższych pozycji oraz analizowanych dokumentów źródłowych nie stwierdzono nieprawidłowości w postaci zwrotów dokonywanych na niewłaściwe rachunki bankowe. Ustalono, iż kwoty zwrotów dokonywane były na: rachunki bankowe podatników odnotowane w systemie POLTAX (7 zwrotów), na zajęcie egzekucyjne (2 zwroty), natomiast jeden ze zwrotów w związku nierozstrzygnięciem zbiegu egzekucji przekazano na konto depozytowe.

W jednym tylko przypadku (NIP [redacted]) stwierdzono, że w wyniku błędnego powiązania dokumentów wynikających z korekt deklaracji za lata 2011 i 2012, zwrotu nadpłaty dokonano w wysokości wyższej niż wynika to ze złożonej korekty deklaracji. Do powyższych ustaleń w dniu 13.02.2014 r. kierownik Działu Rachunkowości Podatkowej [redacted] oraz starszy komisarz skarbowy [redacted] złożyły pisemne wyjaśnienia dot. przeprowadzonych operacji księgowych na karcie kontowej podatnika, z których wynika, iż w ich wyniku „podatniczka otrzymała łącznie za lata 2011 i 2012 rok nadpłatę w prawidłowej wysokości”.

[dowód: akta kontroli str. 110-113, 370]

2. Na podstawie raportu sporządzonego z podsystemu POLTAX2B: „*Zestawienie zwrotów*” obejmujących zwroty zrealizowane przekazem w okresie od 1.08.2013 r. do 31.08.2013 r. w podatku dochodowym od osób fizycznych ustalono, że zawierał on 81 pozycji na kwotę 23.111,50 zł. Doboru próby do kontroli dokonano metodą statystyczną (stała wartość interwału 8) i skontrolowano 10 pozycji na łączną kwotę 7.505,20 zł.

[dowód: akta kontroli str. 114-115]

W jednym przypadku (NIP: [redacted]) ustalono, iż korekta zeznania PIT-36 za rok 2012 z dnia 21.08.2013 r. została zarejestrowana w systemie POLTAX niezgodnie z dokumentem źródłowym. Nadpłata wynikająca z rozliczenia ww. korekty została zwrócona przekazem pocztowym. Z wyjaśnienia przedłożonego w toku kontroli przez Kierownika Działu Obsługi Bezpośredniej [redacted] wynika, że w trakcie rejestracji korekty zeznania dokonano poprawy kwoty z poz. 95 do poz. 120, poprawki były efektem błędów rachunkowych. Z powodu braku możliwości skontaktowania się z podatnikiem wpisano poprawione dane. Prawidłowo skorygowane zeznanie wyegzekwowano od podatnika dopiero w toku niniejszej kontroli.

Osobą, która dokonywała sprawdzenia zeznania pod względem formalnym i rachunkowym była [redacted], zaś osobą dokonującą zwrotu była księgowa o loginie [redacted]

Za nieprawidłowe należy uznać także dokonanie przez Urząd zwrotu podatku z korekty zeznania PIT-36 za rok 2012 (NIP: [redacted]), w sytuacji gdy nie zostały zapłacone odsetki od nieuregulowanych w terminie zaliczek. Dokument wewnętrzny ODS-D wystawiono i zaksięgowano w dniu 03.01.2014 r., zwrotu zaś dokonano 5.08.2013 r. Ponadto przypis

do zaliczki za miesiąc listopad 2012 r. wpłaconej w dniu 9.01.2013 r. wygenerowano dopiero w lipcu 2013 r.

Mając na względzie dokonane ustalenia uznano prawidłowość operacji rachunkowych dokonywanych na koncie podatnika w 9 przypadkach, zaś zasadność i terminowość dokonania ich zwrotu w 8 skontrolowanych sprawach.

[dowód: akta kontroli str. 116-133, 370]

3. W kontrolowanym Urzędzie dla zwrotów gotówką korzysta się z zastępczej obsługi kasowej (kasa banku). W związku z powyższym dla celów kontroli utworzono raport *Zestawienie zwrotów* obejmujący zwroty zrealizowane w formie gotówkowej w okresie od 1.08.2013 do 31.08.2013 z podatku PIT. Powyższy raport zawierał 11 pozycji na łączną kwotę 2.428,93 zł.

[dowód: akta kontroli str. 134]

Do kontroli wytypowano pierwszych 10 pozycji. W tym obszarze stwierdzono, iż zwroty dotyczą podatników nieposiadających odnotowanego/aktywnego w systemie POLTAX rachunku bankowego (9 zwrotów).

Natomiast w jednym przypadku (NIP [redacted]) Urząd dokonał zwrotu nadpłaty do kasy banku, mimo odnotowanego w bazie Urzędu rachunku bankowego podatnika. Na tę okoliczność kierownik Działu Rachunkowości Podatkowej [redacted] oraz starszy komisarz skarbowy [redacted] złożyły pisemne wyjaśnienie, z którego wynika, iż zwrotu powyższej nadpłaty dokonano na podstawie przeprowadzonej z podatnikiem rozmowy telefonicznej i zgodnie z jego dyspozycją.

Ponadto stwierdzono uchybienie, polegające na niewypisaniu w uwagach na dokumencie „Wykaz wypłaty w banku” nr PESEL współmałżonka jako osoby uprawnionej do odbioru wypłaty wynikającej ze wspólnego zeznania podatkowego małżonków (NIP [redacted]).

Mając na uwadze powyższe ustalenia należało uznać zasadność dokonania kontrolowanych zwrotów za pomocą zastępczej obsługi kasowej (kasa banku).

[dowód: akta kontroli str. 135-141, 370]

3.2 Zaliczenia na zaległe, bieżące i przyszłe zobowiązania podatkowe oraz przeksięgowania na inny podmiot

1. Na podstawie raportu sporządzonego z podsystemu POLTAX2B - *Zestawienie przeksięgowania* stwierdzono 19 pozycji na ogólną kwotę 53.318 zł. W tym zakresie metodą statystyczną z losowaniem systematycznym (stała wartość interwału 1) wybrano i skontrolowano 10 pozycji na kwotę 28.166 zł.

[dowód: akta kontroli str. 142]

W 4 przypadkach (dok. nr: 2013/49/461, 2013/554/49, 2013/386/69, 2012/891/68) stwierdzono, że Urząd nie wydał postanowień w sprawie zaliczenia nadpłaty/zwrotu na poczet zaległych oraz bieżących zobowiązań podatkowych, co stanowiło naruszenie art. 76a § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa. W sprawie zadysponowania wpłaty nr 2013/386/69 kierownik komórki rachunkowości podatkowej [redacted] w dniu 19 lutego 2014 r. przedłożyła wyjaśnienie, z którego wynika, iż podatnik o sposobie zadysponowania zwrotu VAT za 4/2013 został poinformowany telefonicznie. Przedmiotowe wyjaśnienie pozostaje jednak bez wpływu na dokonane ustalenia.

Ustalono także, że z uwagi na zaliczenie wpłaty podatku (dok. nr 2013/164/68) na poczet zaległości podatkowej Urząd nie wypełnił dyspozycji podatnika w zakresie zadysponowania ww. nadpłaty (2012/891/68). Powyższe było nieprawidłowe, ponieważ dokonana wpłata została zrealizowana po upływie terminu płatności zobowiązania, jak również

po dacie powstania nadpłaty i złożenia pisma o jej zaliczenie. W konsekwencji od zaległości podatkowej pobrano odsetki za zwłokę w wysokości większej od należnej. W tym zakresie w pierwszej kolejności należało dokonać zaliczenia nadpłaty, a następnie zgodnie z art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej zaksięgować wpłatę podatnika.

Jednocześnie ustalono wpłaty (dok. nr: 2013/126/363, 2013/295/242) dokonane po zakończeniu roku podatkowego na poczet zaliczek na podatek, które zaliczono w części na należność główną wynikającą z zeznania rocznego. Pozostałą część zwrócono lub zaliczono na poczet zaległych/bieżących zobowiązań podatkowych. Powyższego dokonano bez wyjaśnienia ww. wpłat z podatnikiem, pominięto również fakt niezapłaconych odsetek za zwłokę od nieuregulowanych w terminie zaliczek za okres, za który dokonano wpłaty.

Osoby odpowiedzialne ww. ustaleń to poszczególni pracownicy komórki rachunkowości podatkowej o loginach: [REDACTED].

[dowód: akta kontroli str. 143-145, 371]

Złożone przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Puławach zastrzeżenia do projektu wystąpienia pokontrolnego w zakresie zaliczeń kwot na podstawie dokumentów wpłat nr: 2013/49/458 – winno być 2013/49/461, 2013/554/49 zostały oddalone (pismo nr NU/093-0001/14/16907).

2. Raport sporządzony z aplikacji e-ORUS "Wykaz noty przebiegowania na inny podmiot" zawierał 290 pozycji na kwotę przebiegowania 449.413,49 zł. Kontroli poddano 10 pozycji na kwotę przebiegowania 15.028,25 zł. Doboru próby do kontroli dokonano metodą statystyczną - stała wartość interwału 29.

W jednym przypadku (NIP: [REDACTED]) stwierdzono nienależnie pobrane odsetki za zwłokę od wpłaconej zaliczki za miesiąc listopad 2012. W pozostałych sprawach nieprawidłowości ani uchybień nie stwierdzono.

[dowód: akta kontroli str. 146-182, 371]

3.3 Wygaśnięcie prawa do zwrotu nadpłaty

Raport sporządzony z systemu POLTAX o nazwie „Raport o podmiotach na podstawie danych szczegółowych z decyzji” zawierał 21 pozycji na kwotę 7.153.87 zł. Kontrolą objęto 10 pozycji i ustalono, co następuje.

[dowód: akta kontroli str. 183-185]

Za nieprawidłowe uznano brak w czterech ze skontrolowanych spraw (NIP: [REDACTED], [REDACTED]) zawiadomień spadkobierców ujawnionych w postanowieniach sądu o nabyciu spadku o istniejącej na koncie spadkodawcy nadpłacie na podstawie art. 105 ustawy Ordynacji podatkowej. Z wyjaśnienia przedłożonego przez Kierownika Działu Rachunkowości Podatkowej [REDACTED] wynika, że nie kierowano zawiadomień do spadkobierców o istniejącej na koncie spadkodawcy nadpłacie. Niemniej jednak w toku niniejszej kontroli Urząd podjął działania mające na celu powiadomienie spadkobierców o istniejącej nadpłacie wraz ze stosownym pouczeniem wynikającym z art. 105 ustawy Ordynacja podatkowa. Dodatkowo w trzech z wymienionych wyżej spraw (NIP: [REDACTED]) stwierdzono nieprawidłowo wyliczony bieg terminu zawieszenia prawa do zwrotu nadpłaty w sytuacji, gdy wpłynęło postanowienie sądu o nabyciu spadku. Zgodnie z art. 99 Ordynacji podatkowej bieg terminu ulega zawieszeniu od dnia śmierci spadkodawcy do dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku, w badanej sprawie wskazano termin zawieszania jako okres

upływu dwóch lat od dnia śmierci spadkodawcy. Powyższe skutkowało nieprawidłowo wyliczonym terminem wygaśnięcia prawa do zwrotu nadpłaty.

Jako uchybienie należy również wskazać brak akceptacji przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Puławach dokumentów wewnętrznych ZOB-D z powodów wystawienia 6 stwierdzającej wygaszenie prawa do zwrotu nadpłaty. Z wyjaśnienia przedłożonego przez Kierownika Działu Obsługi Bezpośredniej OBII [redacted] wynika, że dokumenty stanowiące podstawę przypisu nadpłat przedawnionych sprawdzane i akceptowane były przez kierownika ww. działu.

[dowód: akta kontroli str. 186-195, 372]

Z kolei wobec uwzględnienia złożonych przez Pana Naczelnika zastrzeżeń dotyczących naruszenia art. 104 § 1 Ordynacji podatkowej ustalenia opisane w projekcie wystąpienia pokontrolnego w tym zakresie stały się nieaktualne.

3.4 Nadpłaty zwracane wielokrotnie na ten sam rachunek bankowy, na ten sam adres

a) na ten sam rachunek bankowy

W celu kontroli sporządzono skrypt e-ORUS, *Wykaz zwrotów przelewem x razy ten sam Rachunek Bankowy* w okresie od 1.01.2013 do 31.12.2013. Raport zawiera 1051 pozycji na łączną kwotę 1.059.966,47 zł. Do kontroli wytypowano 21 zwrotów na łączną kwotę 19.521,60 zł, które wytypowano metodą statystyczną – stała wartość interwału 105.

[dowód: akta kontroli str. 196-285, 373]

W tym obszarze na podstawie analizowanych dokumentów źródłowych ustalono, iż powyższe zwroty dokonywane były wielokrotnie na ten sam rachunek bankowy m.in. w związku z: odnotowaniem w bazie POLTAX jednego rachunku jako wspólnego małżonków a składanych zeznań indywidualnych, korektami zeznań podatkowych, dokonywania zwrotów podatku na tego samego podatnika w związku ze złożeniem deklaracji, np.: PIT-37, PIT-36.

Ustalono także, iż Urząd dokonał zwrotów 2 podatnikom (NIP [redacted] i [redacted]) na ten sam rachunek bankowy. Do kontroli okazano złożone przez ww. podatników formularze NIP-3. W powyższym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

W jednej sprawie (NIP [redacted]) stwierdzono uchybienie polegające na ustaleniu zeznania z nieprawidłowym terminem zwrotu.

Ustalono, iż powyższe zwroty dokonywane były na rachunki bankowe odnotowane w bazie POLTAX oraz zaewidencjonowane w bazie SERCE. W związku z powyższym należy uznać zasadność dokonywania badanych zwrotów na wskazany rachunek bankowy.

[dowód: akta kontroli str. 286-302, 373]

b) na ten sam adres

W oparciu o sporządzony skrypt e-ORUS, *Wykaz zwrotów przekazem x razy ten sam adres* w okresie od 1.01.2013 do 31.12.2013. Raport zawiera 1298 pozycji na łączną kwotę 731.424,09 zł. Kontrolą objęto 33 zwrotów na kwotę 12.353,50 zł, które wytypowano metodą statystyczną stosując losowanie systematyczne.

W badanych sprawach stwierdzono, iż w związku z nieposiadaniem przez podatnika rachunku bankowego, zwrotów dokonano na adres wskazany w zeznaniu podatkowym złożonym przez podatnika odnotowany w bazie POLTAX.

[dowód: akta kontroli str. 303-365]

Biorąc pod uwagę fakt, iż w 17 na 114 zbadane sprawy stwierdzono nieprawidłowości lub uchybienia, co stanowi 14,90% ogółu spraw, działanie Urzędu w zakresie nadpłat zlikwidowanych w okresie objętym kontrolą ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Wpływ na powyższą ocenę mają stwierdzone powyżej nieprawidłowości dotyczące m.in. zwrotu wpłat podatku w sytuacji, gdy nie zostały zapłacone odsetki za zwłokę od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek, jak również zwrot nadpłaconego podatku na podstawie zeznania zarejestrowanego w systemie POLTAX niezgodnie z dokumentem źródłowym. Za nieprawidłowe uznano również brak postanowień w sprawie zaliczenia nadpłat.

Ponadto w sposób niezgodny z przepisami prawa Urząd dokonywał wyliczenia biegu zawieszenia prawa do zwrotu nadpłaty, jak również nie informował spadkobierców ujawnionych w postanowieniach sądu o nabyciu spadku o istniejących nadpłatach należnych spadkodawcy.

[dowód: akta kontroli str. 370-373]

Reasumując, działalność Urzędu w zakresie weryfikacji działań podejmowanych przez Urząd Skarbowy w Puławach w celu wyjaśniania i likwidacji nadpłat figurujących na kartach kontowych należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami. Ocenie poddano 139 sprawy, na podstawie których w 23 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości bądź uchybienia.

Wpływ na ww. ocenę miała waga stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w zakresie organizacji pracy komórki rachunkowości podatkowej, nadpłat istniejących na dzień kontroli oraz nadpłat zlikwidowanych w kontrolowanym okresie. Ocenę pozytywną z nieprawidłowościami przyznano we wszystkich skontrolowanych obszarach. Tym samym wskazać należy, że Urząd nie wdrożył właściwych mechanizmów kontrolnych w celu skutecznej realizacji zadań w zakresie analizy i likwidacji nadpłat.

Podkreślenia wymaga fakt, iż w toku prowadzonej kontroli nie stwierdzono nadużyć finansowych, mających negatywne skutki dla budżetu państwa. Ponadto stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia mogą być łatwo i w krótkim czasie usunięte.

Pismem z dnia 19 maja 2014 r. nr OL/091-02/14 złożył Pan Naczelnik pisemne zastrzeżenia do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 8 maja 2014 r. nr NU/093-0001/14/12119. Wniesione zastrzeżenia zostały uwzględnione w części, o czym został Pan Naczelnik poinformowany pismem nr NU/093-0001/14/16907.

Uwzględniając powyższe, w celu wyeliminowania stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości i uchybień – **zalecam**:

1. Wdrożenie rozwiązań zapewniających przestrzeganie wewnętrznych zasad dotyczących ewidencjonowania deklaracji i zeznań podatkowych w systemie POLTAX.
2. W przypadku stwierdzenia błędów w deklaracji podatkowej podejmowanie niezwłocznych działań mających na celu wyegzekwowanie korekty, a w uzasadnionych przypadkach, o których mowa w art. 247 Ordynacji podatkowej, dokonywanie korekt z urzędu. W szczególnych przypadkach przeprowadzać postępowanie podatkowe w celu określenia nadpłaty.

3. Dokonywanie prawidłowego określenia terminu do zwrotu nadpłaty. Szczególną uwagę zwracać na sytuacje, gdy nadpłata wynika z korekty zeznania podatkowego złożonego wraz z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty.
4. Zaktualizowanie aktów prawa wewnętrznego w zakresie obsługi kasowej.
5. Zapewnienie skutecznego nadzoru w zakresie przestrzegania procedur wewnętrznych dotyczących księgowania nadpłat z dokumentem źródłowym.
6. Dokonanie zwrotu nadpłaty podatku na wskazany w zeznaniu adres zagraniczny podatnika NIP [REDACTED].
7. Przestrzeganie zasad wydawania postanowień w trybie art. 76a lub art. 76a w zw. z art. 76b Ordynacji podatkowej w sprawie zaliczenia nadpłaty lub zwrotu podatku na poczet zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę, odsetek za zwłokę określonych decyzją wydaną w trybie art. 53a oraz bieżących zobowiązań podatkowych.
8. Bieżące monitorowanie nadpłat w przypadku zgonu podatnika oraz niezwłoczne informowanie spadkobierców ujawnionych w prawomocnym postanowieniu sądu o stwierdzeniu nabycia spadku o przysługującej im nadpłacie. W uzasadnionych przypadkach przeprowadzić postępowanie podatkowe w celu określenia nadpłaty.
9. Wdrożenie procedur w celu dokonywania szczegółowej analizy nadpłat pod kątem wygaśnięcia ich prawa do zwrotu.
10. Niedokonywanie zwrotów nadpłat na podstawie błędnych deklaracji.
11. W przypadku wpłat podatku lub zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych dokonanych po zakończeniu roku podatkowego sprawdzanie przed ich zaliczeniem bądź zwrotem, czy podatnik dokonał zapłaty odsetek za zwłokę od nieuregulowanych w terminie zaliczek wykazanych w zeznaniu.
12. Dokonywanie zaliczeń nadpłat na poczet zaległości podatkowych zgodnie z dyspozycją podatnika.

Przekazując powyższe zalecenia wyznaczam termin na złożenie informacji o ich wykonaniu, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich ewentualnego niepodjęcia na **10 czerwca 2014 r.**

DYREKTOR
IZBY SKARBOWEJ

Tadeusz Gawda

Wyłączono jawność danych osobowych na podstawie art.5 ust.2 ustawy z dn.06.09.2001r o dostępie do informacji publicznej.

Ewa Ciszewska